

Тақырып:

«Эволюциялық идеялардың
даму тарихы, Ч.Дарвиннің
эволюциялық теориясы.
Түр түзілу туралы қазіргі
көзқарастар»

Эволюция

Микроэволюция

Түр түзілу

Географиялық

Экологиялық

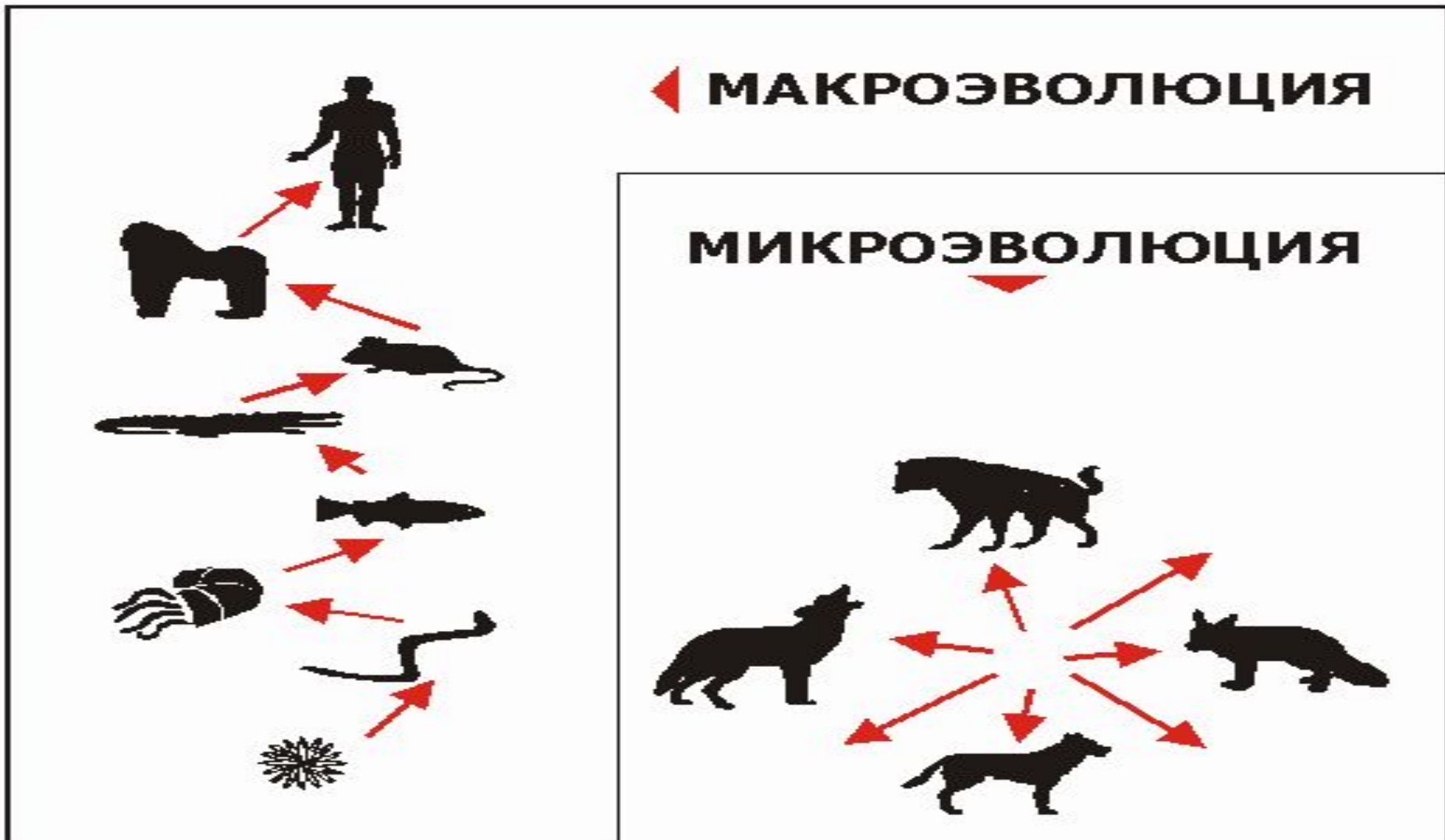
Макроэволюция

Туыс, тұқымдыс,
отряд, класс, типтің
түзілуі.

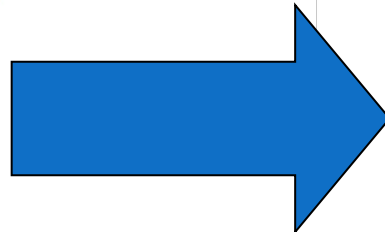
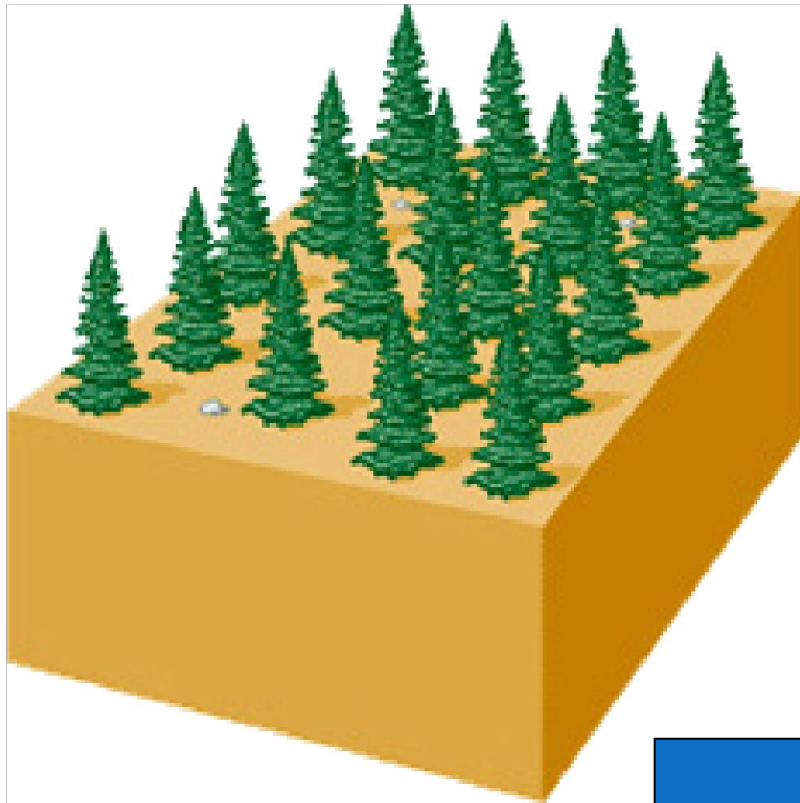
Биологиялық
прогресс

Биологиялық
регресс

Түр түзілу – пайда болған жаңа түр бастапқы түрден байланысын үзіп, олармен шағылысуы мүмкін болмайтын, өз алдына дербес даралар жиынтығы.

Географиялық (аллопатриялық) түр түзілу.

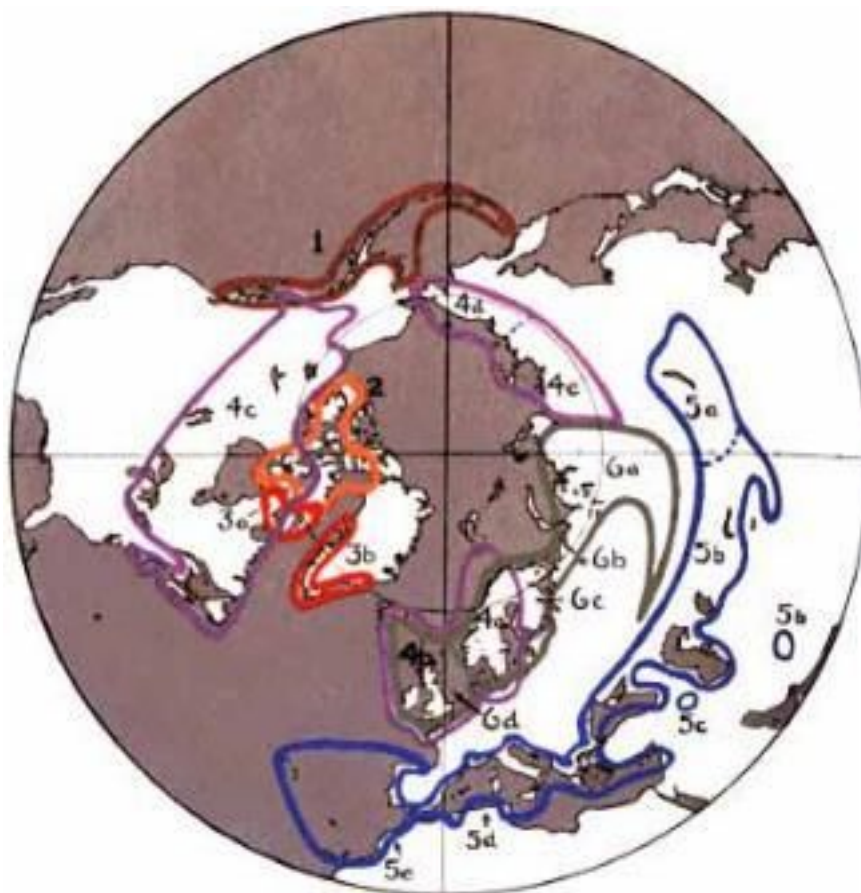
Географиялық оқшаулану

```
graph TD; A[Географиялық оқшаулану] --> B[Бастапқы түр аумағы қандай да бір табиғи кедергілерге байланысты оқшауланған бөліктерге бөлінеді.]; A --> C[Оқшаулану бастапқы түр аумағының кеңеюіне байланысты жүреді.];
```

Бастапқы түр аумағы қандай да бір табиғи кедергілерге байланысты оқшауланған бөліктерге бөлінеді.

Оқшаулану бастапқы түр аумағының кеңеюіне байланысты жүреді.

Оқшаулану бастапқы түр аумағының кеңеюіне байланысты жүреді, яғни түр популяциялары бір – бірінен алшақтап, жаңа орта әсерлерінен өзгеріп, жаңа түр бастамаларына айналады.

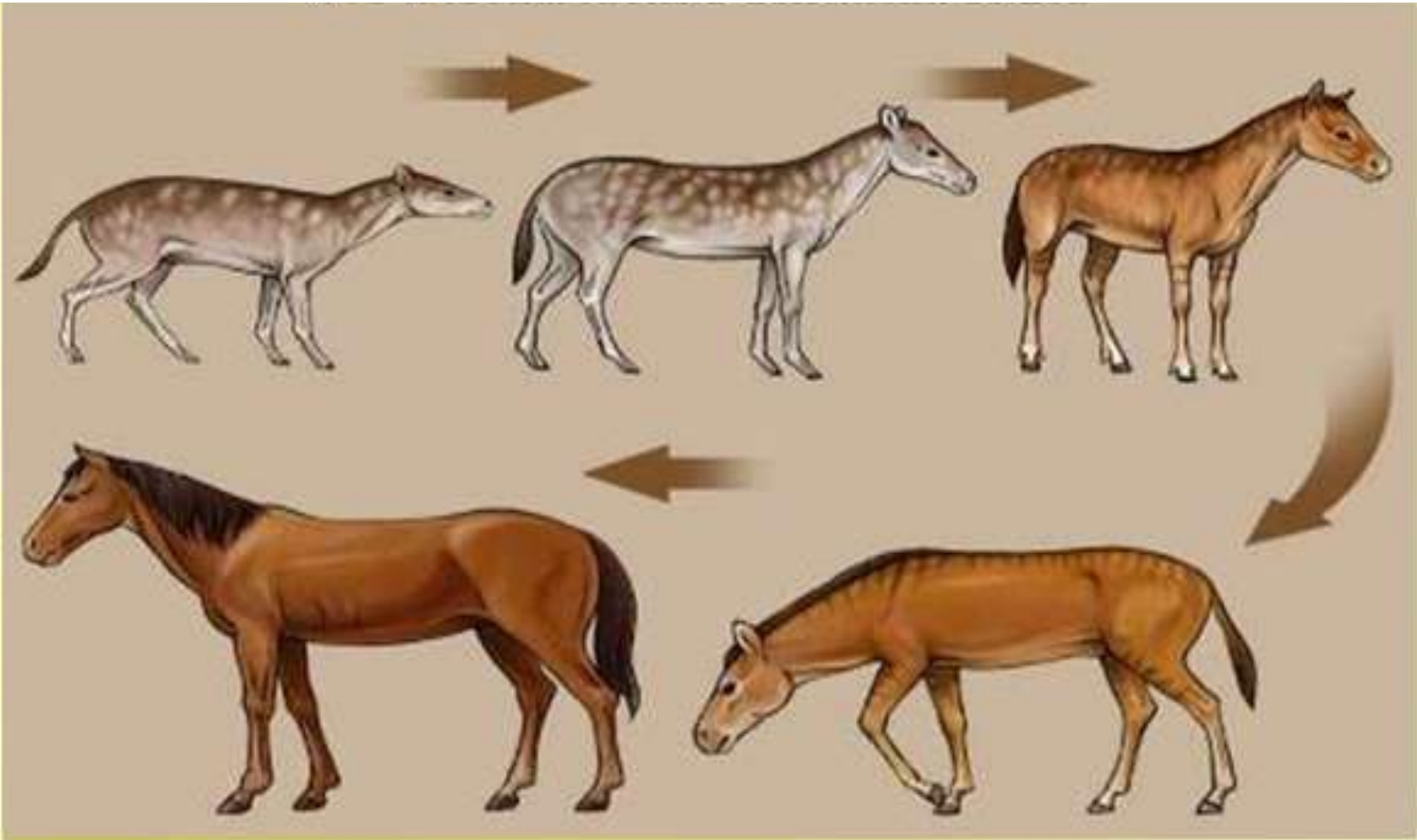
Географиялық түр түзілу.

Ауданы кеңейген сайын

Көп түрлі қояндардың түрлері пайда болады.

Филетикалық түр түзілу – бастапқы ескі түрдің өзінен бірте-бірте жаңа түр түзіліп, түр санының өзгермеуі.

- **Қорытынды:** Популяциялардан жаңа түрдің түзілуі микроэволюцияның нәтижесі болып табылады.
- Географиялық түр түзілуде алғашқы аймақ табиғи кедергілерге байланысты бірнеше бөліктерге бөліктерге бөлініп, ондағы оқшауланған популяциялар түрлі эволюциялық факторлардың әсерінен өзгерістерге ие болып, келешекте жаңа түрлерге бастама беруі мүмкін.
- Экологиялық түр түзілу биологиялық оқшаулануға, негізінде, көбею мерзімінің сәйкес келмеуіне, т.б. жағдайларға байланысты жүреді. Бұл түр түзілудің ерекшелігі – түзілген жаңа түрлер бастапқы түрге көбірек ұқсайтын болады.